

FÆRDER KOMMUNE

3163 NØTTERØY

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 17/00888-47

20.04.2021

Ark.: 326.12

Vedtak i navnesak 2021/41 – Nesåsen i Færder kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Færder kommune:

- **Nesåsen** (berg)

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Språkrådet i forbindelse med adressering i Færder kommune, jf. brev datert 15.01.2021. Navnesaken ble reist for både å få avklart og formalisert rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Denne saken gjelder først og fremst navnevalg. I § 1 i lov om stadnamn står det at formålet med loven er å ta vare på stedsnavn som språklige kulturminner. I tillegg kommer § 3 om navnevern til anvendelse. Denne bestemmelsen gir vern til nedarvete stedsnavn.

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet. Saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Uttale og skrifttradisjon

I økonomisk kartverk er skrivemåten *Nesberget* brukt. I boka *Sandar: grend og gård* (1980) står det på side 301 at «Arkeologen Irgins Larsen skrev etter et besøk i 1925: «På toppen av Nesåsen ligger en utkastet røys.»» Utover dette forekommer det ikke noen kjent offentlig bruk fra tidligere, og navnet er heller ikke registrert i herredsregisteret.

I tillegg går det fram av tilrådingen fra Språkrådet at «[...] Hvasser og Brøtsø Historieforening bekrefter i e-post 09.04.2021 at det er navnet *Nesåsen* som er kjent og brukt lokalt.»

■ www.kartverket.no

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Færder kommune i brev datert 19.01.2021, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 24.03.2021 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet. Språkrådet har gitt sin tilråding i brev datert 13.04.2021.

Hans J. Næss skriver i brev datert 01.03.2021 at «Den aktuelle veien ender opp i en glove mellom to fjell som betegnes som «Nesåsen» mot vest og den «østre åsen» mot øst.» Videre viser han til at *Nesåsen* er Hvassers høyeste fjell, og at både befolkningen og hytteeierne vet hvor det er. [...] Jeg ser av kartet at fjellet betegnes som Nesberget, men det er ukjent for oss og for de som har hus og hytter i området.»

Språkrådet tilrår skrivemåten *Nesåsen*.

Kartverkets vurdering

I denne saken skal det avklares om sisteleddet skal være *-berget* eller *-åsen*. Kartverket har vedtaksretten for naturnavn. I Sentralt stedsnavnregister (SSR) er berget registrert med navnet og den godkjente skrivemåten *Nesberget*. Grunnen til at det reises navnesak er at det blir kalt *Nesåsen* lokalt.

Intensjonen med stedsnavnloven er å videreføre lokal stedsnavntradisjon. Alle opplysninger som har kommet inn viser at *Nesåsen* har lokal tradisjon på stedet, jf. uttalelsen fra Hans J. Næss og de tidligere uttalelsene i forbindelse med adresseringssaken i Færder. Navnevalget *Nesåsen* er i samsvar med § 3 om navnevern i lov om stadnamn.

Kartverket vedtar på dette grunnlag skrivemåten *-åsen* i etterleddet av navnet i samsvar med lokal bruk, lokale ønsker og Språkrådets tilråding, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn (grunn-, valg-, skolekrets og kirkesokn), skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Geir Mjøen
fylkeskartsjef

Linn Winnæss-Karlsen
saksbehandler stedsnavn

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg: Tilrådingen frå Språkrådet

Kopi Geir Mjøen, LD - FKK Skien (LK2SKI)
Maria Ellingsen, LD - FKK Kristiansand (LK2KRI)
SPRÅKRÅDET